ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

Temmuz-Ağustos-Eylül 2011 Sayısı Sayı: 1 / Cilt: 1 Spring July- August- September2011 Volume:01 Issue:01 Jel Kodu: JEL Z

www.iibdergisi.com

AŞK-I MEMNU'DA VAZGEÇİLEMEYEN İKİ ZIT KAVRAM: "AŞK VE MADDİYAT"

Gülten BULDUKER

Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı A.B.D. Ankara

Özet: Tanzimat Dönemi'nde tanımaya başladığımız Batı kaynaklı bir tür olan romanın Türk edebiyatındaki ilk yetkin örnekleri Servet-i Fünun yazarlarınca kaleme alınmıştır. Bunlar içerisinde Halit Ziya Uşaklıgil'in *Aşk-ı Memnu* adlı eseri, yazıldığı dönemden bu yana okunmakta ve eleştirmenlerce dikkate değer bulunmaktadır. *Aşk-ı Memnu* romanı Adnan Bey adlı roman kişisinin genç eşi Bihter ile yeğeni Behlül arasındaki evlilik dışı ilişkiyi konu edinmiştir. Bu çalışmada evlilik dışı ilişki ve kişileri bu fiile iten sebepler tahlil edilmiş; aile bireylerinin birbirlerine karşı olan tutumları da göz ardı edilmemiştir.

Anahtar Kelimeler: roman, hayat, aşk, evlilik, Servet-i Fünun

THE TWO INDISPENSIBLE CONTRARY TERMS IN AŞK MEMNU: "LOVE and MATERIALITY"

Abstract: The first competent examples of Türkish novel, which is a western type of literature that we became familar at the Tanzimat Reforms Era, had been written by novelists of Servet-i Fünun environment (wealth of knowledge). Among these, *Aşk-ı Memnu*, Written by Halit Ziya Uşaklıgil, is being read since it had been written, and esteemed by the critics. The novel Aşk-*ı Memnu* is about an extramarital relationship, between Behlül, who is the nephew of a character named Adnan Bey, and his wife Bihter. At this work, extramarital relationship and the reasons that lead people to this deed have been tried to be analysed. Nor were the attitutes of the family members to eachother ignored.

Key Words: novel, life, love, marriage, Servet-i Fünun